

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Enhet 2
 S. Hemström

DOM
 2013-01-18
 Meddelad i
 Falun

Mål nr
 3225-12

KLAGANDE

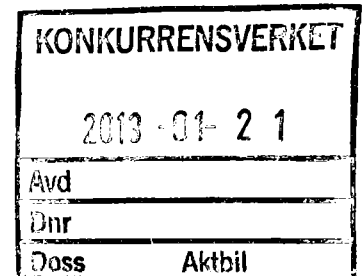
Sebastian Hugo, 730403-5053, med uppgiven firma SAM Scandinavia
 Automotive Molds
 Box 48
 930 55 Jörn

MOTPART

Borlänge kommun
 781 81 Borlänge

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

---

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bestämmer att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 71744

Postadress
 Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress
 Kullen 4

Telefon
 023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se

Telefax
 023-383 00 80

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-12:00
 13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Borlänge kommun (Kommunen) har den 17 februari 2009 tecknat avtal med HMF Helianthus Mobila Förskolor AB (Helianthus) om att köpa en demobuss som mobil förskola till Borlänge kommun.

Sebastian Hugo ansöker om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Till stöd för sin ansökan uppger Sebastian Hugo att upphandlingen utgör en otillåten direktupphandling och att han har fråntagits möjligheten att lämna anbud varigenom han lidit eller riskerar att lida skada.

Kommunen bestrider bifall till ansökan om överprövning och anför följande. En direktupphandling får inte överprövas efter att avtal om upphandlingen slutits. Sebastian Hugos ansökan bör därför inte prövas. Direktupphandlingen har genomförts enligt LOU och vad som där stadgas om synnerliga skäl.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

I målet är ostridigt att Kommunen ingått avtal om köp av ifrågavarande buss genom direktupphandling. Upphandlingen påbörjades före den 15 juli 2010 varför förvaltningsrätten har att tillämpa LOU i dess lydelse före den 15 juli 2010.

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Sebastian Hugo anför är visat att Kommunen genom avtalet, har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta medfört att Sebastian Hugo lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 2 § LOU) samt om en överprövning enligt LOU fortfarande är möjlig (jfr 16 kap. 1 § andra stycket LOU och RÅ 2005 ref 10).

Förvaltningsrätten har först att ta ställning till om Kommunen, såsom Sebastian Hugo gör gällande, genom avtalet genomfört en otillåten direktupphandling.

Förvaltningsrätten konstaterar att parterna inte gjort gällande annat än att LOU är tillämplig på det ifrågavarande avtalet.

Direktupphandling får användas om kontraktets värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl (15 kap. 3 § andra stycket LOU). Denna regel är avsedd främst för sådana oförutsedda händelser som inte den upphandlande enheten själv kunnat råda över. Att den upphandlande enheten råkat i brådska beroende på egen bristande planering grundar inte rätt till direktupphandling. Det är den upphandlande enheten som har bevisbördan för att sådana omständigheter föreligger som medger direktupphandling. (Jfr prop. 2001/02:142 s. 99).

Kommunen gör gällande att den haft synnerliga skäl och uppger till stöd för detta att Kommunen inte levde upp till barnomsorgsgarantin under 2008 och att det fanns behov av minst 100 nya barnomsorgsplatser under året. I slutet av 2008 erbjöds kommunen att av Helianthus köpa en begagnad buss som var specialanpassad för mobil förskoleverksamhet, vilket skulle medföra ytterligare 22 barnomsorgsplatser. Bussen hade använts som demonstrationsbuss och var färdig att tas i bruk direkt.

Sebastian Hugo å sin sida uppger bl.a. följande. Vad Kommunen anför om att den inte levde upp till barnomsorgsgarantin medför inte på något sätt att direktupphandlingen är genomförd i enlighet med LOU. Det var inte någon nyhet för Kommunen att det fanns behov av barnomsorgsplatser inför 2008. Den brådska som uppstått får tillskrivas Kommunen.

Enligt förvaltningsrättens mening kan behovet av barnomsorgsplatser inte anses som en sådan oförutsedd händelse som Kommunen inte själv kunnat råda över. Den brådska som Kommunen anser sig ha hamnat i har inte utgjort ett godtagbart skäl för direktupphandling. Enligt förvaltningsrättens mening har Kommunen inte heller på annat sätt visat att sådana synnerliga skäl som avses i 15 kap. 3 § andra stycket LOU förelegat. Kommunen har därmed ingått aktuellt avtal utan att ha tillämpat bestämmelserna i LOU trots att så borde ha skett. Den aktuella direktupphandlingen har därmed varit otillåten. Sebastian Hugo får anses ha lidit skada eftersom han på grund av Kommunens agerande gått miste om möjligheten att delta i upphandlingen. Under rådande förhållanden bör den omständigheten att avtal redan ingåtts mellan Kommunen och Helianthus inte utgöra hinder för överprövning enligt LOU (jfr RÅ 2005 ref. 10). Det finns därför skäl för ingripande enligt LOU och upphandlingen ska därför göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU)

Karin Forslund Johansson

rådman

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1C LOU